

досягнути передбачених освітньою програмою програмних результатів навчання, а викладачам ЗВО вдосконалювати свою майстерність викладання.

Бібліографія:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.14 № 1556-VII.
2. Миронова М. І., Савчин І. М., Миронов Ю. Б. Сучасні тенденції розвитку освітніх технологій // Електронний науковий вісник «Керівник.ІНФО». URL: <https://kerivnyk.info/2020/10/myronov-savchyn-myronova.htmlx> (дата звернення: 30.04.2023).

Оцінювання ефективності та орієнтирів розвитку української науки й освіти: цифрова трансформація

СИМОНЕНКО Тетяна Василівна

<https://orcid.org/0000-0003-4188-8280>
tsimonenko@gmail.com

Сьогодні, коли постійно зростає кількість каналів, які пов'язують науку з життям суспільства, обговорення її проблем залишається одним із важливих способів виявлення соціальних і ціннісних характеристик. Вкрай важливо переглянути підходи до оцінювання досліджень і дослідників, адаптувати їх до вимог нового часу.

Попри прогрес в інформаційних технологіях основним інструментом аналізу наукових досліджень залишаються саме бібліографічно-реферативні бази даних. При цьому бібліографічний елемент у вигляді належним чином оформлених та структурно розподілених метаданих слугує насамперед однозначній ідентифікації публікації, уникненню дублювань та фіксації тексту у цифровому середовищі для подальшого аналітичного опрацювання.

Маючи доступ до десятків мільйонів записів через бази даних і сервіси для бібліотекарів у цілях підвищення ефективності інформаційно-аналітичного супроводу науки й освіти важливо тримати під контролем питання збору, аналітико-синтетичного перероблення, зберігання й пошуку інформації в них, а також у наданні цієї інформації ученим-дослідникам і фахівцям у відповідний час і в зручній для них формі.

Збирання, організація зберігання, пошук, оброблення та оперативне поширення бібліографічної інформації є невід'ємною складовою науково-інформаційної діяльності й однією з основних функцій бібліотечно-інформаційних установ. На основі аналізу міжнародних бібліографічних баз даних цитувань науковець має змогу зорієнтуватися у невпинно зростаючому потоці публікацій, виявити тренди в наукових дослідженнях, з'ясувати ключові напрями наукових знань, визначити найвпливовіших дослідників та рейтинг

установи. Взяти на себе відповідальність за відбір і ґрунтовний аналіз потоків знань навколо вченого – це завдання сьогодні покладено на фахівців нової генерації – бібліотекарів-аналітиків. Вони забезпечують аналітико-синтетичне оброблення наукових даних для створення єдиної системи консолідованої інформації з різних бібліографічних баз даних цитувань, проведення в бібліометричних ресурсах наукометричних досліджень із виявленням прихованих закономірностей і отримання нових знань, здійснення моніторингу та відстежування тенденцій наукових досліджень і підготовку профільних аналітичних матеріалів. Прикладом освоєння бібліотекою наукометричного напрямку діяльності є інформаційно-аналітична система «Бібліометрика української науки» (<https://nbuviar.gov.ua/bpnu/>), що надає суспільству цілісну картину стану наукової та науково-педагогічної сфери держави.

Особливістю системи є наявність у ній алгоритмічно-програмного інструментарію аналітичних обчислень. Сервіс вже уможливорює багатокритеріальний пошук бібліометричної інформації та отримання загальної аналітики, зокрема розподіл за галузями знань, регіонами, відомчою приналежністю українського дослідницького середовища. Статистика відвідувань ресурсу і зворотного зв'язку свідчить про актуальність і затребуваність такої практики. Розвиток аналітичного інструментарію системи на основі поєднання інтелектуальних здібностей людини з можливостями сучасних ІТ-систем сприятиме перетворенню «бібліотечного» джерела інформаційної підтримки схвалення рішень в одне з провідних у системі інформування управлінських ланок. А відтак це сприятиме зміцненню ролі бібліотеки в сучасному цифровому просторі.

Тим самим, на виконання завдань наукового дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки» (2023–2025) (<https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0123U100476/>), що здійснюється співробітниками відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, забезпечується бібліометричний і наукометричний моніторинг публікацій з питань цифровізації та цифрової трансформації освіти і педагогічної науки засобами системи «Бібліометрика української науки» (<https://lib.iitta.gov.ua/734817/>).